UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

10. An adsit tolerantia, & consensus tacitus Summi Pontificis cum dicta consuetudine; ita vt Principes aliquid licitè efficiant aduersus libertatem Ecclesiasticam? Ex part. 1. tr. 2. res. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-76442

Visual Library

Tanner *in p.4. cen.1. caſ 7. num.12.* Philiarchus *de officio Sacerd.in part.2. D. Thom. diſp.5.quæſt.5.dub.4. n.132.*Et ideò Pat. Suar.*contra Regem Angliæ, lib.4. cap.32.n.23.*ſic aſſerit:[Ex dictis ſatis conſtat,nullam conſuetudinem,etiamſi immemorabilis ſit,vllo modo contra immunitatem Eccleſiaſticam præualere poſſe. Solùm obiici ſolent * quædam particulares cõſuetudines aliquorum Regnorum, quæ, licèt ſint contra immunitatem Eccleſiaſticam, ſine ſcrupulo à Magiſtratibus laïcis obſeruantur. Ad illas verò poſſumus vno verbo reſpondere, illas conſuetudines, non ad ius, ſed ad facta hominum pertinere, propter quæ veritatem negare non poſſumus, neque illorum rationem dare tenemur: ſed ad illos hoc ſpectat, qui conſuetudines illas obſeruant.] Ita Suarez, qui *c.34. num.16.* notat conſuetudinem turpem, & exprobratam, etiam immemorabilem, non poſſe inducere priuilegium. Ad authoritatem verò Couarruuiæ, qui ſæpius in hoc tractatu citatur, reſpondeo cum Cardinali Bellarm. *in reſponſ. ad quandam Epiſtolam in fauorem Venetorum,* vbi ſic aſſerit *fol.mihi 7.* [E ſe il Couarruuia dice il contrario; noi habiamo à credere più alle Scriture, e à Santi Padri, che ad Couarruuia, il quale in materia di giuriſdittione ſi è moſtrato ſempre troppo partial.] Et Maderiaga *in tr. de Senatu.cap.39.§.2.fol.mihi* 459.loquens de quædam opinione Couarruuiæ, circa libertatem Eccleſiaſticam; ſic aſſerit: [Que cierto por mas, que diga Couarruuias, que lo eſcriuio ſiendo Oydor de Granada, y por ventura lo quiſiera borrar ſiendo Obiſpo, *&c.*] Ex quibus apparet cautè legendum eſſe Couarruuiam in his materiis, vt notat etiam Suarez *de Relig. tom.1.lib.1. de diuino cultu.cap.38.num.16.* licèt alioquin virum doctiſſimum: & nouiſſimè etiam contra illum inſurgit Tanner. *in part.2. diſputat. 5. quæſt.7. dub.2. num.16. & in defenſ. Eccleſ. libert. lib.2. cap.16.*

Sup. hoc inf. in Reſol.64. §.2. ad med.

Quo ad hoc in tom.6. tr. 2. lege doctrina §. vlt. Reſ.5.38.

RESOL. X.

An adſit tolerantia, & conſenſus tacitus Summi Pontificis cum dicta conſuetudine, ita vt Principes aliquid licitè efficiant, aduerſus libertatem Eccleſiaſticam? Ex part 1.tract.2.Reſol.5.

Sup. hoc. in Reſol. ſeq.§. Verum. & ſupra in Reſol. 2. prope finẽ & infra in Reſ. 30.§. vlt.& in Reſ. 37.§. Ad tertium, ad medium, & in Reſ.41.& 139 in fine.

§.1. QVicquid aſſerat Salgado *de protect. regia, tom.1.part.1.cap.1. prælec.3. num.139.* & alij; negatiuè reſpondet Azorius *part.1.lib.5. cap.12.verſ. ignari ſolet* Filliu.*tom.1 tract.16.cap.10.n.257.* Peſantius *de immun.Eccl.diſp.3 n.2.* Altherius *de cenſuris.tom.1. lib.5.diſput.16.c.2.fol.mihi* 686. Acoſta *in Bullam Cruciatæ, quæſt.79.* & Doctores *in ſuperiori reſolut.* citati: quia talis conſenſus non poteſt præſupponi, cùm Summus Pontifex quotannis in Bulla Cœnæ excommunicet contrarium facientes, & tollit cum ampliſſimis clauſulis omnes conſuetudines. Vnde Epiſcopus Antuerpienſis Ioannes Malderus *in p.2. q.96. a.4 fol. mihi.407.col.1.* ſic aſſeruit: [Sanè, ne tolerantia Papæ in hac re allegari poſſit in defenſionem conſuetudinis, impedit vel ipſa Bulla Cœnæ quotannis repetita, quæ diſertè reſiſtit eiuſmodi conſuetudini, aut veriùs corruptelæ. Multò minùs præualere poteſt via præſcriptionis: quia nunquam nititur bona fide.] Ita ille. Idem docet Layman *in Theol.mor.lib.4 tract.9.cap 10 num 1.* Vigianius *tract.de immun.Eccleſ. cap.2. conſ.4.fol.43.* vbi ita ait: [Cùm quotannis die Cœnæ, publicè excommunicet Magiſtratus, perſuaſiſſimum cuique eſſe debet, Summum Pontificem hanc conſuetudinem, quam corruptelam vocat, æquo animo non perferre, & conſequenter, neque expreſsè, neque tacitè aſſentiri, *&c.*] Et hoc etiam docet Vgolinus *in reſp. ad Iuriſconſ. Gymnaſij. Patauini, cap.7.fol.93.* Barboſa *in Collect.lib.1. Decret.tit.2. c.Eccleſia S.Mariæ, de conſtit.num.25.* & Ioan.Franc. Fagnanus *in tract.de inſtit.cenſ.V.p.4.fol.116.* Philiarchus *de offi.Sacer.p.1.lib.3.c.9.in fin.* Tannerus *in 2.2. diſp.5.quæſt.5.dub.4.num.132.*

2. Deinde in præſenti materia notanda eſt illa celebris doctrina, quam ex Theologis affert Suarez *de legib.lib.7. cap.13.num.12.* tolerantiam, ſola ſuppoſita ſcientia, non indicare ſufficienter conſenſum: quia multa per patientiam tolerantur, quæ non approbantur, *iuxta cap.cum iam dudum. de præben.* Vnde ait Filliucius *vbi ſupr.tom.1.tract.16.c.10.num.256.* loquens in terminis noſtri caſus [Simplex tolerantia, quando ſcilicet Princeps non poteſt commodè prouidere, non ſatis eſt ad diſpenſandum, *ex cap.denique diſp.4.*] Et Iuriſconſultus Surd. *tom.3. conſ.301.n.57.* aſſeruit, in his caſibus tolerantiam Papæ non eſſe approbatiuam, animo inducendi, vel confirmandi conſuetudinem; ſed potiùs, vt ſcandalum vitetur. Et hoc poſteà etiã docuit Collegium Bononienſe *contra Venetos in reſponſ.pro liber.Eccl.n.57.*

Supr. hoc & ſeqq. in hac Reſ. in §.1. not. præteritæ. & infra in Reſol. 30. §.vlt

3. Sed, his non obſtantibus, non deſunt Doctores excuſantes aliquas conſuetudines aduersùs libertatem Eccleſiaſticam ex tacito conſenſu Pontificis: quia ſcit, & tollerat, vt Salgado *vbi ſup.de protect.regia tom.1.p.1.cap.1.præl.3.num.*148. Leſſius *lib.2. cap.33.dub.5.n.39.* Turrian. *in 2.2.tom.2. diſp.14.dub.4. n.12.* Salas *de legib.q.96. tract.14.ſect.11.n.121.* Vaſq. *opuſ.de rect.c.6.§.1.num.33.* Molina *de iuſt.tom.3.tract. 2.diſput.207.n.3.* & ipſe Malder.*in 2.2.tract.5. cap.6. num.8.* Ergo non eſt verum, dicere abſolutè, quòd per publicationem Bullæ tollitur omnis conſenſus Pontificis: ſed dicendum eſt, quòd ſtante publicatione Bullæ, quando adſit talis conſenſus Pontificis tacitus, & approbatiuus, colligendus erit prudenter, vt notat Malderus *vbi ſuprà,* cum Henriquez, ex rationibus, & coniecturis. Sed quia res eſt multùm dubia, & periculoſa, videant Principes, & miniſtri laïcalis iuriſdictionis, quid faciant.

RESOL. XI.

An conſuetudo poſſit in aliquo caſu particulari tribuere iuriſdictionem iudici laico?
Et an dictæ conſuetudines excuſentur per tolerantiam Papæ? Ex part.4.tract.1.Reſ.1.

Quo ad hoc in duabus præcedentibus Reſ. & ſup.ex Reſ.2. lege doctrinã §. Sed dato.& ſeq. & ſignanter infra in Reſol. 335.& in alia eius primæ not.

§.1. AFfirmatiuè reſpondet Pereira *de manu Regia, part.2.cap.50.n.41.* vbi ſic ait: Cum agitur de iuriſdictione Eccleſiaſtica in caſu aliquo particulari tribuenda iudici laico, ex vſu & conſuetudine acquiri poteſt; quare etiamſi in hac cognitione aliqua eſſet ſpiritualitatis quæſtio, ſeu vmbra, rectè quidem ex tam antiquo vſu, & diuturna obſeruantia eius definitionem laici acquirere potuiſſent. Ita ille, quod etiam docuerat *in 1.part.cap.5.num.4.*

2. Sed hæc opinio, pace viri quidem docti, & inter præclara Luſitaniæ ingenia nemini ſecundi, mihi diſplicet, quia omnes conſuetudines à DD. reprobatæ eſſent validæ, quia ſemper ſunt circa particulares caſus, & ideò hanc ſententiam reprobat Bonacina *tom.3.diſp.1.q.20.punct.3.n.10.* Caſtrus Palaus *in opere morali tom.2.diſp.vnica, punct.12.num.2. & 3.* & Suarez contra Regem Angliæ *lib.4.c.32.num.14. & ſeq.* Ratio eſt, qnia iure, vt *Authentica caſſa, C. de ſacroſ. Eccleſ.cap.cùm terra, de elect. cap. ad noſtram, & cap. cùm inter, de conſuet.* non loquùntur de conſuetudine abrogante totam immunitatem Clericorum, vel

in

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN